

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.289/2023/6.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke
Dr. Horváth Tamás előadó bíró
Dr. Kurucz Krisztina bíró
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró
Dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: Név1
(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Kovács Róbert Csaba
(cím2)

Az alperes: Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Encsi Járási
Hivatala
(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Czikrayné dr. Fekete Zsuzsanna kamarai jogtanácsos

A per tárgya: állattartási ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Miskolci Törvényszék 2023. február 21.
napján kelt 5.K.700.526/2022/23. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 5.K.700.526/2022/23. számú ítéletét megváltoztatja, az alperes BO/03I/ÁÉ/00228-2/2022. iktatószámú határozatát megsemmisíti, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 100.000 (azaz százezer) forint elsőfokú perköltséget.

A kereseti és a felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2021. március 18. napján az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 104. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból indított hatósági eljárást az állattartási szabályok megsértése miatt a felperessel szemben a Hely1 és Hely2 szám alatti tartási helyeken történő haszonállat tartásával kapcsolatban. Ezen eljárás során az alperes munkatársai 2021. március 18. napján az Ákr. 70. §-a szerinti azonnali eljárási cselekmény keretében helyszíni ellenőrzést végeztek a felperes által fenntartott, fentiekben hivatkozott állattartási helyeken. A helyszíni ellenőrzésről készült 006733. sorszámú jegyzőkönyvben a felperes állattartási tevékenységével kapcsolatban több szabálytalanság is rögzítésre került, melyek alapján az alperes állatvédelmi bírságot állapított meg. Kötelezte továbbá felperest, hogy 2021. május 30. napjáig a Hely1 és Hely2 szám alatti helyszíneken a juhok tartását szüntesse meg. A felperes kereseti kérelme folytán a Miskolci Törvényszék a 2022. január 26. napján meghozott 5.K.700.855/2021/14. számú végzésével kijavított, 2021. december 13. napján kelt 5.K.700.855/2021/10. számú ítéletével az alperes BO/03I/ÁÉ/00442-10/2021. iktatószámú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[2] A bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján összességében arra a következtetésre jutott, hogy az alperes a határozathozatal alapjául szolgáló hatósági eljárás során a szükséges eljárási cselekményeket lefolytatta, melynek alapján – a felperesi nyilatkozatokra és bizonyítási indítványokra is figyelemmel – a tényállás kellő mértékben feltárásra került, ugyanakkor a meghozott határozat számos ponton jogszabályellenes. A határozat indokolása nem tartalmaz arra vonatkozó okfejtést, hogy a megállapított tényállás mely releváns elemei felelnek meg az indokolásban felsorolt egyes jogszabályi rendelkezéseknek, és annak alapján konkrétan milyen szabályszegés volt megállapítható a felperes állattartási tevékenysége kapcsán. Mivel ezen lényeges eljárási szabályszegés

önmagában megalapozta a határozat megsemmisítését, ezért a bíróság a felperes részéről kifejtett, további anyagi jogi kifogások megalapozottságáról érdemben nem foglalt állást.

[3] A megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásában a bíróság előírta az alperesi hatóság számára, hogy a határozatnak tartalmaznia kell a hatóság által feltárt tényállás részletes, szövegszerű ismertetését, nem elegendő a hatósági ellenőrzésről készült jegyzőkönyv megállapításainak felsorolása. Rögzítette azt is, hogy alperesnek a határozatában számot kell adnia arról, hogy mely releváns tényállási elemből milyen jogkövetkeztetést vont le, vagyis konkrétan mely jogszabályi rendelkezéssel egybevetve állapította meg a felperes szabályszegésének tényét és a kiszabott állatvédelmi bírság jogalapját. Eszerint tehát az alperesnek részletesen ki kell fejtenie, hogy mely kifogásolt felperesi magatartás, konkrétan milyen szabályszegést valósított meg.

[4] A megismételt eljárás eredményeként az alperes a 2022. március 4. napján meghozott BO-03I/AÉ/00228-2/2022. számú határozatával a felperest 1.000.000 forint állatvédelmi bírság és 2.029 forint eljárási költség megfizetésére kötelezte. A juh állatfaj tartásától 8 évre eltiltotta. Kötelezte továbbá felperest, hogy 2022. május 30-ig a Hely1 és Hely2 szám alatt található juhtartását szüntesse meg.

[5] Az ismét megállapított tényállás alapján a felperes azon mulasztásával, mely szerint a Hely1 szám alatti tartási helyen az állattartás regisztrálását az illetékes hatóságnál nem kezdeményezte és ennek ellenére az említett tartási helyen 21 db juhot – nem megfelelő körülmények között – állandó vagy időszakos jelleggel tartott, megsértette a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007.(X. 18.) FVM rendelet (a továbbiakban: 119/2007. FVM rendelet) 3. § (1) bekezdésében, 4. § (1) bekezdés a) pontjában, valamint 10. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakat. Az ugyanitt elhelyezett 14 db juh takarmány és ivóvíz nélkül, szinte teljes sötétségben, valamint 6 db állat – takarmány nélkül, nem megfelelő mennyiségű ivóvízzel történő - elhelyezése sérti az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávtv.) 4. § (1) bekezdését, valamint 5. § (1) bekezdésében írtakat, továbbá a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól szóló 32/1999.(III. 31.) FVM rendelet 8. § (2) és (5) bekezdésének rendelkezéseit is. A felperes az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 6. § (1) és (2) bekezdésének előírásait is megszegte. A helyszínen feltalált 2 db elhullott állat, egyes állatok gyapjúhullásának ténye, valamint az állatlétszám nagymértékű csökkenése alapján az alperes megállapította azt is, hogy a felperes nem tett eleget a hivatkozott FVM rendelet 12. § (1) és (2) bekezdésében foglalt előírásoknak, továbbá az Éltv. 18. § (1) bekezdés f) és h) pontjában írtaknak sem. Az állatok felügyelete nem volt biztosított, amely magatartásával a felperes megsértette az Éltv. 18. § (1) bekezdés a) pontját, valamint a hivatkozott FVM rendelet 11. § (1) és (2) bekezdését is. Rögzítette azt is a határozat, hogy felperes a hatóság felszólítására nem mutatta be az állományára vonatkozó juh létszámnyilvántartót, ezáltal az állományában bekövetkezett létszám- és állapotváltozásokat igazolni nem tudta. Ezen mulasztásával pedig megsértette a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről szóló 182/2009.(XII. 30.) FVM rendelet (ENAR rendelet) 11. §-ában és 19. § c) bekezdésében foglaltakat, valamint a hivatkozott FVM rendelet 13. §-ában írtakat és az Éltv. 18. § (1) bekezdés b) pontjait is. A felperes megsértette az Éltv. 19. § (1) bekezdésének előírásait, valamint a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzéséről, az ellenük való védekezésről, illetve leküzdésükről szóló 179/2009.(XII. 29.) FVM rendelet 19. § (1) bekezdését.

[6] Az állatvédelmi bírság kiszabása kapcsán a határozat idézte az Ávtv. 43. §-át, a bírság mértékének kiszámítása körében pedig az állatvédelmi bírságról szóló 244/1998.(XII. 31.) Korm. rendelet 1-4. mellékletében foglaltakat, valamint a közigazgatási szabálysértések

szankcióról szóló 2017. évi CXXV. törvény (Szankció tv.) rendelkezéseire is hivatkozott. Az eljárási költségek viselésére vonatkozó rendelkezés alapjául pedig az Éltv. 46. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakat jelölte meg.

A kereseti kérelem és a védirat

[7] A felperes keresetében az alperesi határozat megsemmisítését kérte a bíróságtól. Keresetében anyagi és eljárásjogi szabálysértésekre egyaránt hivatkozott. A megismételt eljárásban állította ügyféli jogainak sérelmét. Anyagi jogi szabálysértésként hivatkozott arra, hogy a határozat jogszabálysértő módon állapított meg szabályszegést a terhére azzal kapcsolatban, hogy a Hely1 szám alatt történő állattartás nem került regisztrálásra. Vitatta a hiányzó fűszámjelzésekkel kapcsolatban feltárt szabálytalanság tényét. A bírság mértékének megállapításával kapcsolatban sérelmezte, hogy a határozat nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a 244/1998.(XII. 31.) Korm. rendelet mely rendelkezését sértette meg

[8] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte, a keresettel támadott határozatban foglalt ténybeli és jogi indokait változatlanul fenntartotta. Mindenekelőtt leszögezte, hogy a támadott határozat maradéktalanul megfelel a megismételt eljárást elrendelő Miskolci Törvényszék 5.K.700.855/2021/10. számú jogerős ítéletében előírt követelményeknek. Rámutatott arra is, hogy a felperes jelentős részben olyan alperesi cselekményeket vitat, melyek megalapozottságát, illetve helytállóságát a korábbi ítélet már megállapította.

A jogerős ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[10] Megállapította, hogy jelen peres eljárás kereteit alapjaiban meghatározta az a tény, miszerint a keresettel támadott alperesi határozat a Miskolci Törvényszék 5.K.700.855/2021/10. számú ítéletének rendelkezése szerint megismételt eljárásban született. A bíróság ezen ítélete kizárólag az indokolási kötelezettség teljesítése kapcsán állapított meg jogszabálysértést az alperesi határozattal összefüggésben. Ebből következően tehát az új eljárásra vonatkozóan kizárólag ebben a körben adott iránymutatást az alperesi hatóság számára, amikor meghatározta, hogy a meghozatalra kerülő határozatban az alperesnek milyen módon kell eleget tennie indokolási kötelezettségének. A felperes további eljárási kifogásait nem találta megalapozottnak ítéletében. Így kifejezetten rögzítette, hogy az alperes a hatósági eljárás során a szükséges eljárási cselekményeket lefolytatta, melynek alapján a tényállás kellő mértékben feltárta. Szintén alaptalannak találta a felperes ügyféli jogainak sérelmével kapcsolatos kifogásokat, továbbá a 2021. március 18. napján lefolytatott hatósági ellenőrzést jogszerűnek minősítette, figyelemmel az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 70. §-ának rendelkezéseire.

[11] Erre tekintettel tehát a felperesnek a jelen perben előterjesztett azon kifogásait, amelyek a korábbi peres eljárás során már elbírálásra kerültek, az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta. Mindezek alapján alaptalanul hivatkozott a felperes ismételt az alperes

tényállás-tisztázási kötelezettségének elmulasztására, illetve a helyszíni szemle lefolytatásának körülményeit is megalapozatlanul sérelmezte. Ennek körében pedig nyilvánvalóan indokolatlanul kifogásolta azt is, hogy a megismételt eljárás során újabb helyszíni ellenőrzés lefolytatására nem került sor, továbbá, hogy a hatóság nem vette figyelembe a felperes által előterjesztett további bizonyítékokat, bizonyítási indítványokat, így különösen a felperessel szemben indult büntetőeljárás adatait. Az alperesnek a megismételt eljárás során a bíróság iránymutatása szerint semmilyen további eljárási cselekményt nem kellett lefolytatnia, hanem kizárólag az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően az indokolási kötelezettségét kellett teljesítenie a határozata kapcsán.

[12] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a megismételt eljárás eredményeként meghozott 2022. március 4. napján kelt határozatában az indokolási kötelezettségének kellő mértékben eleget tett. A határozatában kellő részletességgel ismertette az általa feltárt tényállást, az annak alapjául szolgáló bizonyítékok megjelölésével együtt, továbbá a határozat indokolásából a mérlegelés szempontjai is megállapíthatók, valamint abból a bizonyítékok mérlegelésének az okszerűsége is kitűnik. Határozatában számot adott arról is, hogy mely releváns tényállási elemről, milyen jogkövetkeztetést vont le, vagyis konkrétan mely jogszabályi rendelkezéssel egybevetve állapította meg a felperes szabályszegésének tényét és a kiszabott állatvédelmi bírság jogalapját. Következésképpen tehát az alperesi határozat a bíróság iránymutatásában foglaltakat maradéktalanul teljesítette.

[13] Az ítélet indokolása szerint az alperes a megismételt eljárás során az Ákr. vonatkozó rendelkezéseit betartotta a keresettel támadott határozat meghozatala kapcsán. E tekintetben alapvetően a felperes azon eljárási kifogását illetően kellett állást foglalnia, mely szerint a határozat az Ákr. 104. § (1) bekezdés b) pontját, illetve a 104. § (3) bekezdés a) pontját megsértette, amikor a hatóság felperest nem értesítette az eljárás megindításáról, illetve az ügyintézési határidőt lényegesen túllépte a határozat meghozatalakor.

[14] Az elsőfokú bíróság ennek kapcsán helytállónak ítélte azt az alperesi álláspontot, mely szerint a határozat meghozatala során az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontja szerinti eljárás lefolytatása esetén mellőzhető volt a felperes értesítése az eljárás megindításáról, amely esetben azonban a hatóság döntésének az eljárás megindításától számított 8 napon belül meg kell szülnie. Nem fogadta el ugyanakkor azon alperesi jogértelmezést, mely szerint ez esetben az eljárás megindításának a napja egybeesik a határozat meghozatalának időpontjával, mivel megítélése szerint ez a jogi álláspont az Ákr. vonatkozó rendelkezéseiből nem vezethető le. A felperessel egyezően leszögezte, hogy a kijavított ítéletnek az alperes részére történt kézbesítésével, 2022. január 27. napján vette kezdetét a megismételt eljárás ügyintézési határideje, amely az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontja szerinti eljárási rend figyelembe vételével 2022. február 4. napján zárult.

[15] Mivel az alperes csak 2022. március 4. napján hozta meg a megismételt eljárás során a határozatát, ezért a felperes helytállónan hivatkozott az ügyintézési határidő elmulasztására, mint eljárási szabálysértésre az alperesi hatóság részéről. Mindazonáltal a bíróság leszögezte, hogy a Kúria következetes gyakorlata szerint az ügyintézési határidő elmulasztása a hatóság részéről nem szükségképpen minősül az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésnek. Ennek megítélése szempontjából ugyanis vizsgálendő, hogy az ügyfél ténylegesen milyen joghátrányt szenvedett el ezen eljárási szabálysértéssel összefüggésben. Az elsőfokú bíróság ebből a szempontból az Ákr. 104.§ (3) bekezdés a) pontja szerinti ügyintézési határidő elmulasztását nem minősítette az ügy érdemére kiható, lényeges eljárási szabálysértésnek.

[16] Tekintve, hogy a bíróság az 5.K.700.855/2021/10. számú ítéletével az alperesi határozat kapcsán megállapított lényeges eljárási szabálysértés miatt döntött a határozat megsemmisítéséről és az új eljárás elrendeléséről, a bíróság a korábbi perben a felperes

anyagi jogi kifogásainak megalapozottságáról érdemben nem foglalt állást, mint ahogyan azt az ítélet indokolásának [33] bekezdése rögzítette is. Az elsőfokú bíróság ezért az előtte folyó per során vizsgálta a felperes anyagi jogi kifogásait.

[17] Megállapította, hogy az alperes határozatában részletesen felsorolásra kerültek a haszonállat tartására vonatkozó jogszabályi előírások, követelmények, valamint azon egyéb jogszabályi rendelkezések is, melyeket a felperes állattartási tevékenysége során megsértett. A határozat indokolásából egyértelműen és konkrétan beazonosítható, hogy a felperes mely szabályszegő magatartása, illetve mulasztása, konkrétan mely jogszabályi rendelkezés megsértését eredményezte. Mindezek alapján pedig az alperesi határozat az Ávtv. 43. §-ára történő utalással helytállóan vont le következtetést arra nézve, hogy az állatvédelmi bírság kiszabásának, valamint az ott meghatározott egyéb jogkövetkezmények alkalmazásának van helye a felperessel szemben. A bíróság hangsúlyozza egyben, hogy az Ávtv. 43. §-a szerinti jogkövetkezmények alkalmazásához elegendő az is, hogy az állatok védelmére, kíméletére vonatkozó jogszabály egyetlen előírása megsértésre kerüljön, ugyanakkor a felperes esetében számos, lényeges súlyú szabályszegés is feltárásra került.

[18] Az állatvédelmi bírság mértékének megállapítása kapcsán az elsőfokú bíróság helytállónak találta az alperes által alkalmazott számítási metódust. Megállapította egyben, hogy az alperes határozata nemcsak azt részletezi, hogy a vonatkozó 244/1998.(XII. 31.) Korm. rendelet 1-4. számú mellékleteinek mely pontja alapján, milyen szorzókat vett figyelembe, hanem azokat a mérlegelési szempontokat is megjelöli, amelyek alapján a felperes terhére rótt szabályszegések súlyozása, vagyis a mérlegelés okszerűsége is megállapítható.

[19] Az alperes eszerint helytállóan vette figyelembe, hogy a felperessel szemben korábban hasonló jellegű jogsértés miatt 810.000 forint összegű állatvédelmi bírság kiszabására került sor, így a jelen határozatban megállapított állatvédelmi bírság összege erre tekintettel sem minősül eltúlzottnak.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[20] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte az ítélet és a közigazgatási határozat megsemmisítését.

[21] Számos kifogást tett a megismételt eljárásra vonatkozó szabályok megsértése körében. Az eljáró alperesi hatóság ezek szerint elvonta az Ákr. által biztosított jogait. Mindenekelőtt az ügyet egyszerű megítélésűnek minősítette, az így alkalmazható sommás eljárásban túllépte a határozat hozatalára rendelkezésére álló 8 napos határidőt. Innentől kezdve a teljes eljárás szabályait kellett volna alkalmaznia a megismételt eljárásban. Ennek hiányában viszont már szabályellenesen nem értesítette a felperest az eljárás megindításáról, nem jelölte meg annak kezdő és befejező napját, nem hívta fel őt az indítványtételi és bizonyítékok előterjesztése vonatkozó jogainak gyakorlására.

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletére vonatkozóan állította, hogy a Miskolci Törvényszék nem vizsgálta hivatalból sem és indítványra sem, hogy a közigazgatási határozat három különböző eljárást egy eljárásba vegyítve bíralt el. Ezért nem lett volna alkalmazható a határozatban kiszabott bírság összege, ami a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (3) bekezdésének sérelme. Nem jelölte meg ugyanis azokat a jogszabályokat, amelyek előírják például a takarmány minőségét, a víz, illetve takarmány mennyiségét. Nem felelt meg indokolási kötelezettségének, határozata nem

tartalmazta sem az alperes illetékességét, sem a hatáskörét, sem azt, hogy milyen jogszabályon alapult az eljárás lefolytatása. Helytelen az erre vonatkozó hivatkozása.

[23] A felperes tételesen kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az alperes eljárásában az általa hivatkozott jogsértéseket a tényállás megállapítása és minősítése körében. Az ügyféli álláspont kifejtésére eszerint nem volt lehetősége. A hatóság az állatjelöléssel, állattartási hely bejelentésével, állattartással, állatvédelmi előírásokkal és állategészségügyi szabályok megsértésével kapcsolatos megállapításokat tett, melyeket a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről 383/2016 (XII.2) Korm. rendelet (a továbbiakban: 383/2016. Korm. rend.) alapján élelmiszerlánc-felügyeleti hatóságként, élelmiszerlánc-felügyeleti eljárás keretében kellett volna elbírálnia, a meghozott határozat azonban egyszerre tartalmaz állatvédelmi, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeltéről szóló törvény hatálya alá tartozó elemeket (állatlétszám be nem jelentése, fűlszámok hiánya, állattartó telep be nem jelentése). A hatóság tehát több különböző eljárásra vonatkozó kijelölő hatásköri rendelkezést összevonva egy eljárásban egy bírságot kiszabva állapított meg állatvédelmi bírságot olyan jellegű állítások alapján, melyekre kizárólag élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabásának lenne helye. Nem tartozik ugyanakkor az állatvédelmi hatóság hatáskörébe, és állatvédelmi bírság alapjául sem szolgálhat a 119/2007. FVM rendelet megsértésének szankcionálása állatvédelmi eljárásban.

[24] Az új eljárást elrendelő ítélet indoklása kizárólag a határozat helyszíni szemle jegyzőkönyvön alapuló tényállás megállapítása és a tényállásból levont jogi következtetések tekintetében írt elő indoklási kötelezettséget a megismétlésre kerülő eljárásban az alperes részére. Így nem volt lehetősége, hogy a tényállás megállapításával és a jogi következtetések levonásával kapcsolatban indítványt tegyen, illetve, hogy meghallgassák. Mindezen indokok miatt vele szemben csak lényegesen kisebb összegű bírság kiszabásának lenne helye.

[25] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperes a keresetében foglaltakat ismételte meg. Határozata a hatáskör és illetékességi hivatkozásokat tartalmazza. A felperes továbbá valójában az előzményi ítéletet vitatja, ami jelen perben már nem tehető kérdésessé, a megismételt eljárásban kötve volt a bíróság iránymutatásához. Eszerint csak indokolási kötelezettség terhelte, tényállásfeltárási kötelezettségének már eleget tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

[26] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[27] A Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés, valamint 100. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogsértések körében vizsgálhatta felül.

[28] A Kp. 2. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben – erre irányuló megalapozott kérelem esetén – hatékony jogvédelmet biztosítson.

[29] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a keresettel támadott alperesi határozat a Miskolci Törvényszék 5.K.700.855/2021/10. számú ítéletének rendelkezése szerint megismételt eljárásban született. Jelen perben ezért alapvetően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ítéletben meghatározott követelmények teljesültek-e a

határozat meghozatala során, vagyis a hatóság az új eljárásra vonatkozó bírósági iránymutatásnak maradéktalanul eleget tett-e.

[30] Helytálló az is, hogy a korábbi peres eljárás során már elbírálásra került kérdéseket, az elsőfokú bíróság érdemben nem vizsgálta, azok kapcsán csupán visszautalt az 5.K.700.855/2021/10. számú ítélet indokolásának [26]-[28] bekezdéseiben foglaltakra.

[31] Az alperesnek a megismételt eljárás során a bírósági iránymutatás szerint tehát semmilyen eljárási cselekményt nem kellett lefolytatnia, hanem kizárólag az Ákr. 81. § (1) bekezdésének megfelelően az indokolási kötelezettségét kellett teljesítenie.

[32] A Kúria szerint azonban tévedett az elsőfokú bíróság jelen felülvizsgálattal érintett ítélete indoklásának [66] pontjában, amikor az eddigiekből arra jutott, hogy az alperes a megismételt eljárás eredményeként meghozott 2022. március 4. napján kelt határozatában az indokolási kötelezettségének kellő mértékben eleget tett.

[33] A 383/2016. Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés e) pontja szerint a Kormány állatvédelmi hatóságként az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi hatáskörben eljáró járási hivatalt jelöli ki. A határozat indoklása és az elsőfokú bíróság ítélete is rendre hivatkozzák az Ávtv. és végrehajtási rendeletei mellett az Éltv. előírásait. Az állatvédelem és az élelmiszerlánc-biztonság szabályozási tárgyként azonban nem azonosak. Két külön szabályozási tárgyról van szó, amelyek egymástól elhatárolódnak. Az a körülmény, hogy a hozzájuk kapcsolódó hatáskörök gyakorlója 2020 óta azonos szerv, azaz a járási hivatal, nem jelenti azt, hogy a meghatározott jogviszonyok elemei egymással korlátlanul felcserélhetők. Állatvédelmi bírságot például csak állatvédelmi szabály megsértéséért lehet kiszabni. Ha ugyanis az élelmiszerlánc biztonsága került veszélybe, akkor élelmiszerlánc-felügyeleti vagy más az Éltv.-ben meghatározott bírság kiszabásának van helye. Mindenekelőtt az következik ebből a disztinkcióból, hogy az alperesnek az eljárásra való felhatalmazása hatásköri alapját meg kellett volna pontosan határoznia, majd pedig annak megfelelően, vagyis e keretek között maradván eljárását lefolytatnia, e felhatalmazáshoz tételesen igazodva hatáskörét gyakorolnia és eljárási kötelezettségeit teljesítenie, és ezeket a határozatok indoklásában követhetően levezetve bemutatni.

[34] Mindez a határozat indoklásából nem derül ki, abból nem állapítható meg, hogy a felperes mely magatartását milyen hatáskörben, melyik jogszabály mely rendelkezésébe ütközőnek tartja az alperes. Az új eljárásra vonatkozó iránymutatásnak így nem tett eleget.

[35] Az elsőfokú bíróság a továbbiakban helyesen vizsgálta azt is, hogy alperes a megismételt eljárás során az Ákr. vonatkozó rendelkezéseit betartotta-e a keresettel támadott határozat meghozatala kapcsán. Ebben a tekintetben a felperes kifogásolta, hogy az alperes megsértette az Ákr. 104. § (1) bekezdés b) pontját, illetve a 104. § (3) bekezdés a) pontját, amikor a felperest nem értesítette az eljárás megindításáról, illetve az ügyintézési határidőt lényegesen túllépte a határozat meghozatalakor. A Kúria e kérdés megítélésekor a Kfv.IV.37.179/2021/6. számú ítéletében foglaltakat követte.

[36] Az Ákr. 104. § (1) bekezdés b) pontja szerint a hatóság az illetékességi területén hivatalból megindítja az eljárást, ha [b)] erre bíróság kötelezte. Az Ákr. 104. § (3) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a hivatalbóli eljárás az első eljárási cselekmény elvégzésének napján kezdődik, megindításáról az ismert ügyfelet a hatóság értesíti. Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha [a)] az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt, vagy az eljárást megszünteti.

[37] A Kúria szerint az alperes helytelenül állapította meg, hogy a megismételt eljárás alapjául szolgáló bírói útmutatás a tényállás feltártságára vonatkozóan egyben azt is jelenti, hogy az eljárási szabályokat ne kellene maradéktalanul betartania. A tényállás

megállapított voltából nem következik, hogy a jogi minősítés meghatározása tekintetében az ügyfél jogait ne kellene biztosítani.

[38] Értelemszerűen erre az iránymutatásnak, vagyis az Ákr. szabályainak betartására külön nem kellett kitérnie, az iránymutatásnak arra kellett vonatkoznia, hogy a megismételt eljárásban miként lehet orvosolni a határozat megsemmisítésére okot adó lényeges eljárási hibát. A Kúria utal a Kfv.IV.37.119/2021/5. számú ítéletére, amelyik indokolásának [21]-[22] bekezdéseiben rámutatott, hogy a megismételt eljárás során az ügyféli jogok gyakorlásának biztosítása ugyanolyan alapvető követelmény, mint az alapeljárásban. Márpedig azok sérelmével lényeges garanciális jogok sérülnek, ami az ügy érdemére is kiható jogszabálysértést valósít meg.

[39] Az alperes a megismételt eljárásban leegyszerűsítve értelmezte a bírói iránymutatást a bizonyítékok értékelése vonatkozásában teljeskörűnek. A felperes meghallgatásának hiányában nem reagálhatott annak hatásköri aggályára, a jogi minősítés vitatására. A nyolc napon belüli döntést pedig nem támasztotta alá indokokkal. A határozatból nem állapítható meg, hogy az alperes milyen eljárást is folytatott le, annak mi a jogi alapja és e szerint mennyi az ügyintézési határidő. Így az ügyintézési határidő túllépése körében sem lehet megalapozott döntést hozni.

[40] Az ügyintézési határidő túllépése esetén ugyanis figyelembe veendő az Árt. 103. § (4) bekezdése is.

[41] Az alperes a tényállás tisztázottságának ürügyén tulajdonképpen az Ákr. 41. §-a szerinti sommás eljárást idéző módon járt el, holott ennek feltételei az előbbiektől szerint, továbbá mert eleve volt ellenérdekű ügyfél, egyáltalán nem álltak fenn. Az elsőfokú bíróság e jogsértéseket a Kp. 89. §-ába ütköztetve, azaz maga is jogellenesen, nem állapította meg.

[42] Az új eljárásra kötelező ítélet tartalmazta indokolásának [33] bekezdésében, hogy az alperes megelőző eljárásban vétett lényeges eljárási szabályszegése önmagában megalapozta a határozat megsemmisítését, ezért a bíróság a felperes részéről kifejtett, további anyagi jogi kifogások megalapozottságáról érdemben nem foglalt állást. A megismételt eljárásban a felperes érvek érdemi vizsgálata ugyancsak elmaradt. A hatáskör kérdésének tisztázására nem kerül sor. Ennek elmaradása önmagában is jogellenes, továbbá az elsőfokú bíróság ítéletére érdemben is kihat, hiszen eljárásában a felperes szóban forgó érveit akként nem vizsgálta, mintha a megelőző eljárás erről már döntött volna. A felperes helyesen érvelt, hogy keresete így lényegi részében továbbra is kimerítetlen maradt, ami által sérült a Kp. 85. §-ának (1) bekezdése.

[43] Összességében a Kúria szerint az alperes eljárása az Ákr. 2. § (1) bekezdésének, 81. § (1) bekezdésének, 104. § (1) bekezdésének b) pontja, 103. § (4) bekezdése; az elsőfokú bíróság ítélete e jogellenességek megállapításának elmulasztása miatt a Kp. 85. § (1) bekezdésének sérelme okán jogellenes.

[44] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét erre tekintettel a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontja alkalmazásával úgy változtatta meg, hogy a támadott határozatot megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[45] A megismételt eljárásban az alperesnek a megelőző ítélettel elbírált kérdéseket továbbra sem kell vizsgálnia. Az eljárás megindításáról azonban értesítenie kell a felperest, hatáskörét tisztáznia kell, ennek alapján pontosan meg kell határoznia, hogy milyen jogsértések valósultak meg és ehhez kell hozzárendelnie a megfelelő jogkövetkezményeket; meg kell jelölnie, hogy milyen eljárást folytat le, az annak megfelelő ügyintézési határidőt be kell tartania és az Ákr. szerinti ügyféli jogokat maradéktalanul biztosítania kell.

[46] Tekintettel az ügyben megállapított eljárásjogi jogsértésekre, a Kúria az anyagi jogi kifogásokat érdemben nem vizsgálta.

A döntés elvi tartalma

[47] *Ha a közigazgatási szerv jogszabály rendelkezése folytán több különböző hatáskört gyakorol, akkor az azokra vonatkozó szabályokat hatáskörönként elkülönítve kell alkalmaznia. Nem párosíthatja önkényesen a különböző hatáskörben gyakorolható hatósági jogköröket.*

[48] *A megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatás köti a hatóságot. Lényeges eljárási szabályszegés esetén azonban az csak a határozat megsemmisítésére okot adó eljárási hibák kiküszöbölésére terjed ki, nem vonatkozik a kötőerő az olyan anyagi jogi jogsértések tekintetében, amelyeket a közigazgatási bíróság érdemben nem bírált el.*

[49] *A megismételt eljárásra irányuló bírói útmutatásra való hivatkozásból nem következhet közvetlenül, külön indokolás nélkül, az ügyfél értesítésének mellőzése vagy az ügyintézési határidő lerövidítése.*

Záró rész

[50] A pervesztes alperes köteles a felperes részére megfizetni a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdésére figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti elsőfokú eljárási költséget. Felülvizsgálati perköltséget perrendszerűen nem igényelt a felperes, ezért részére perköltség nem volt megállapítható.

[51] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 50. § (1) bekezdése értelmében feljegyzett kereseti és felülvizsgálati eljárási illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés a) pontja szerint való illetékmentessége folytán az állam terhén marad.

[52] Az ítélet elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[53] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a felperes kérelme alapján tárgyaláson bírálta el a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdésének megfelelően

Budapest, 2023. szeptember 21.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.
a tanács elnöke

Dr. Horváth Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.
bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
bíró

Dr. Rák-Fekete Edina sk.
bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő